

آينه

جمهوری اسلامی

دولت بی‌طرف؟

● ...معیار رای اعتماددادن به وزرای پیشنهادی یا لاف‌لاکی از معیارها تمکین آنها در برابر خواسته‌های نمایندگان است و شاید به همین دلیل باشد که وزیری که رئیس‌جمهور او را «برند» کشور و نظام و دولت معرفی می‌کند در میان وزرای رای اعتمادگرفته نفر دهم می‌شود و وزیری که وعده جابه‌جایی‌های مورد نظر نمایندگان را می‌دهد در رده‌های بالاتر قرار می‌گیرد. معیار اگر این باشد و تا وقتی که چنین است، مشکلی از کشور حل نخواهد شد و شایسته‌سالاری فقط یک آرمان خواهد بود که همه آرزوی آن را دارند ولی به آن نمی‌رسند. امروز افکار عمومی داخل کشور نسبت به انتخاب رئیس‌جمهور و آرای نمایندگان مجلس ارزیابی چندان مثبتی ندارد. مردم معتقدند هم رئیس‌جمهور می‌توانست افراد قوی‌تری به مجلس معرفی و پیشنهاد کند و هم مجلس می‌توانست در اعلام نظر و رای در مورد وزرای پیشنهادی بهتر عمل نماید... دولت دوازدهم هرچند از داشتن وزیری همچون مهندس بیطرف محروم ماند ولی امید است این دولت در برابر وعده‌هایی که رئیس‌جمهور روحانی در تبلیغات انتخاباتی داد بی‌طرف نماند.

رای سیاسی ومعتادار نمایندگان

● **صادق زیباکمال:...** مهندس بیطرف بارزترین چهره اصلاح‌طلب در میان ۱۷ گزینه پیشنهادی رئیس‌جمهور بود. ازهرجهت که عدم رای اعتماد به بیطرف تحلیل شود، این موضوع نماد شکست اصلاحات در مجلس دهم است، چراکه اصولگرایان مصمم بودند به اصلاح‌طلبان رای دهند و آنها را از کابینه حذف کنند و در این مسیر موفق بودند. همه گزینه‌هایی که موفق به اخذ رای اعتماد شدند، حتی اشخاصی همچون ظریف و زنگنه که موضعی نزدیک به اصلاح‌طلبان داشته‌اند، اصلاح‌طلب شناسمه‌دار نبودند. تنها اصلاح‌طلبان شناسمه‌دار کابینه پیشنهادی، بی‌طرف و حجتی بودند که مهندس بیطرف، رای نیاورد و مهندس حجتی نیز به‌رغم عملکرد شایسته، رای پاییی آورد...

وقتی امروز

واقعیت شما این بود

● **علی جمشیدی:** پس از آنکه نتیجه رای اعتماد مجلس به وزرای پیشنهادی حسن روحانی مشخص شد، پرده آخر و به عبارتی عاقبت رفاقت اصلاح‌طلبان با رئیس دولت یازدهم و دوازدهم رونمایی شد. اصلاح‌طلبان که قبلا و در جریان بستن لیست کابینه دوازدهم بارها اظهار کرده بودند که ظرف ما وجود رحمانی‌فضلی در کابینه حسن روحانی است، دیدند نه‌تنها وی دوباره برای وزارت کشور به مجلس معرفی شد، بلکه با هماهنگی علی لاریجانی و حسن روحانی با رای بسیار بالایی دوباره به وزارت کشور راه یافت. حالا اصلاح‌طلبان که مکرر بیان می‌کردند پیروز انتخابات مجلس شده‌اند، می‌بینند که خط‌قرمز آنها بارِ رای بالایی یعنی با ۲۵۰ رای دوباره به وزارت کشور راه افتد و لیست امید مجلس نتوانسته حداقلی از تأثیر را در آرای‌آوری رحمانی‌فضلی داشته باشد.

کیتان

فرصت دوباره

● **حسین شمسیان:** نخستین پیام این رای اعتماد، پیوستگی و حمایت تمام و تمام مجلس شورای اسلامی از دولت دوازدهم است. این یک امتیاز ممتاز و بی‌نظیر است که بررسی سوابق مجالس و دولت‌های قبل نشان می‌دهد که نصیب هر دولتی نبوده و امتیازی انحصاری و ویژه است. امتیازی که دست دولت را برای هرگونه خدمتی باز می‌گذارد و زمینه‌ساز آن می‌شود که بی‌هیچ مانعی، به برآورده‌کردن انتظارات مردم بپردازد. این رای به‌طور طبیعی این انتظار را در مردم به وجود آورده که دولت هیچ بهانه‌ای برای خدمت به آنها نداشته باشد. هرجای کشور که قرار است کاری انجام شود، دو رکن اصلی دارد، یا رکن قنینی و تخصصی بوده‌جه که در اختیار مجلس است یا رکن اجرائی که در دست خود دولتمردان است و لذا مردم در هرجای کشور می‌توانند این توقع را داشته باشند که خواسته‌هایشان رنگ واقعیت بگیرد...

ایران

فصل تازه تعامل دولت ومجلس

● **حسینعلی امیری:** بررسی برنامه‌های وزیران پیشنهادی در صحن علنی مجلس به یکی از جلوه‌های خوب همکاری بین مجلس و دولت تبدیل شد و نمایندگان دغدغه‌های خود را در فضایی دموکراتیک و مه‌لانه و درعین حال صریح و شفاف بیان کردند و وزیران پیشنهادی نیز تاجایی‌که وقت و زمان اجازه می‌داد، از برنامه‌های خود دفاع کردند... در جریان رای اعتماد ۱۲ وزیر پیشنهادی بالاتر از ۲۲۵ رای آوردند که این اتفاق مهم نشان داد نمایندگان خط‌مشی و برنامه‌های ارائه‌شده از سوی دولت را پذیرفته‌اند و ان‌شالله با حمایت از اجرائی‌شدن این برنامه‌ها، بستر مناسبی را برای خدمت به مردم فراهم می‌کنند. علت عدم توقیف وزیر پیشنهادی نیرو برای کسب رای اعتماد نمایندگان را نیز باید در فرصت مناسب بررسی کرد...

politics@sharghdaily.ir

سیاست

واکاوی نقش آفرینی‌های سیاسی سازمان مجاهدین انقلاب در گفت‌وگو با محمد سلامتی

محرمانه‌های یک سازمان نیمه‌مخفی

علی‌اکبر صالحی، رئیس‌جمهور ایران

سراخ برخی از شخصیت‌ها رفتم. ابتدا سراخ آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی رضم و نگرانی از نبود احزاب و ضرورت تشکیل حزبی فراگیر را توضیح دادم و پیشنهاد کردم با هم و با کمک عده‌ای دیگر چنین حزبی را راه‌اندازی کنیم. او با تأیید صحبت‌های من گفت: من اگر فرصت داشتم همان حزب خودمان (حزب جمهوری اسلامی) را احیا می‌کردم، ولی آمادگی این کار را ندارم، اما اگر شما بخواهید چنین حزبی را راه بیندازید، من هر نوع کمکی که لازم باشد حاضر انجام دهم. بعد سراخ حضرت آیت‌الله صائعی، آیت‌الله عیابی‌خراسانی و بعضی دیگر از روحانیون رفتم که همه ضمن تأیید با کسی چک کنیم و اگر زمانی درباره موضوعی مشکلی داشتیم و نتوانستیم خودمان به جمع‌بندی برسیم، مستقیم با دفتر امام مشورت کنیم و نیازی به نماینده نیست؛ اما حضور آقای راستی‌کاشانی در سازمان تصویب شد و بعد از سوی شورای مرکزی به‌عنوان نماینده پیشنهاد شد و امام هم پذیرفتند. با حضور ایشان، به‌تدریج اختلافات درون‌تشکیلاتی اوج پیدا کرد.

آ چرا باز هم نام سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی را برای این تشکل نو برگزیدید؟
چون می‌خواستیم خدمتی که سازمان قبلی برای انقلاب و مردم انجام داده بود همچنان در اذهان بماند، همان نام قبلی را برگزیدیم و کلمه ایران را به آن اضافه کردیم که مدعی نداشته باشد و بنابراین سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران شد.

آ چون امام موافق انحلال سازمان بودند، آیا برای تأسیس دوباره سازمان از مقام معظم رهبری اجازه گرفتید؟

نه، این یک تشکیلات جدید بود.

آ شورای مؤسس سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران چه کسانی بودند؟

آقایان بهزاد نبوی، محسن آرمن، ابوالفضل قدیانی، صادق نوروزی، فیض‌الله عرب‌سرخی، حسین صادقی، هاشم آقاجری و بنده.

آ چرا چهره‌هایی چون مصطفی تاج‌زاده و سعید حجابیان به عضویت سازمان درنیامدند؟

آقای تاج‌زاده در دوره قبلی سازمان عضو بود، اما در دوره جدید هرچه از او دعوت می‌کردیم سر باز می‌زد اینک در سال ۷۴ درنهایت قبول کرد که عضو رسمی شود، اما آقای حجابیان هرگز عضو رسمی سازمان نبود. هرچند که هر دو از سال ۱۳۷۳ در تحریریه هفته‌نامه «عصر ما» حضور مستمر داشتند.

آ مراحل عضوگیری سازمان فرایندی پیچیده و دشوار بود، این‌همه سختگیری برای چه بود؟

این سخت‌گیری برمی‌گشت به روحیه اعضای سازمان که متأثر از تجربیات قبل از انقلاب بود. اوایل انقلاب برخلاف حزب جمهوری اسلامی که درهایش را برای عضوگیری باز گذاشت و مراجعی عضوگیری کرد، سازمان ما عضوگیری سختی داشت. البته باید بگویم که این روحیه به‌خاطر حواشی ایجادشده در سازمان قبلی در سازمان جدید تشدید هم شد و ما به‌نوعی می‌خواستیم مانع تکرار چالش‌ها و درگیری‌های درون‌گروهی شویم.

چون در سازمان قبلی اختلافات به‌راحتی اوج گرفته و سبب شکاف شده بود. خوشبختانه این سخت‌گیری در امر عضوگیری باعث شد ما از سال ۷۰ تا ۸۹؛ یعنی به مدت ۱۹ سال دیگر با اختلافات درون‌گروهی مواجه نشویم.

آ پس انتخاب عنوان سازمان به جای حزب هم از همین روحیات نشئت می‌گرفت؟

بله، ما واقعا به دنبال کار سازمانی منسجم بودیم تا ایجاد یک حزب فراگیر.

آ به نظر می‌رسد به‌واسطه همین روحیات و سخت‌گیری‌ها بود که سازمان یک حزب فراگیر و محبوب مردمی نشد.

من این جمله را که سازمان محبوب نشد، اولین‌بار است که می‌شنوم. شاید در یک مقطع که به دنبال ماجرای سخنرانی آقای آقاجری و جوسازی‌هایی که انجام شد، کمی در محبوبیت سازمان کاهش به وجود آمد، اما بعد از روشن‌شدن نقش‌آفرینی جناح راست در ایجاد و شکل‌گیری آن عمل باز هم محبوبیت سازمان برگشت و اتفاقا دوچندان هم شد. شاید این درست باشد که سازمان فراگیر نبود و مردم آن را کم می‌شناختند، اما اینکه محبوب نبود، درست نیست. سازمان در بسیاری از مسائل سیاسی تأثیرگذار بود.

آ یعنی کاندیداتوری خاتمی با توافق شورای هماهنگی کلید خورد؟

بله؛ گفتیم که آنها هم فشار وارد بکنند تا آقای خاتمی بپذیرند، با آقایی کروبی و آقایی خوئینی‌ها صحبت کردیم و آنها هم پذیرفتند.

آ چرا خاتمی را انتخاب کردید؟

چون مدت‌ها وزیر ارشاد بود، با رسانه‌ها ارتباط بیشتر داشت و مهم‌تر اینکه آقایان کروبی و موسوی‌خوئینی‌ها هر دو بر ایشان تأکید داشتند. به‌هرحال وقتی آنها پذیرفتند، بنای ما در شورای هماهنگی این شد که گروه‌ها تک‌تک بروند و با آقای خاتمی صحبت بکنند.

آ آن هفت گروه؟

بله آن هفت گروه به اضافه جمعی از خانواده شهدا و برخی از گروه‌های مردمی، دسته‌سته بروند با آقای خاتمی صحبت کنند، از طرف سازمان هم من

و بهزاد نبوی به دیدار ایشان رفتیم. ما اولین گروهی بودیم که این دیدارها را آغاز کردیم. من آنجا گفتم: «ببینید آقای خاتمی، مهندس موسوی که نپذیرفت کاندیدا شود، در بین این گزینه‌ها شما بهترین هستی. اگر وارد رقابت انتخاباتی بشوی، ممکن است رای نیاورید؛ اما حداقل پنج، شش میلیون رای می‌آورید و در مقابل ناطق هم با هفت، هشت میلیون رای رئیس‌جمهور می‌شود. ولی با این رای شما، دیگر جناح راست نمی‌تواند به خط امامی‌ها فشار بیاورد».

آ یعنی صرفا برای نمایش جایگاه سیاسی خود می‌خواستید وارد بشوید؟

استراتژی ما حضور در انتخابات برای بیان دیدگاه‌هایمان بود. ما اطمینان نداشتیم که رای می‌آوریم، هیچ‌کس اطمینان نداشت. آقای خاتمی در پاسخ به ما گفت: «اگر بیایم فوqش یکی، دو میلیون رای می‌آورم، خراب می‌شوم و همین کاری را هم که دارم از دست می‌دهم (خاتمی آن‌موقع مسئول کتابخانه ملی بود). ثائیا من فقط به خط امامی‌ها معتقد نیستم، همان‌طور که شما را قبول دارم کارگزاران را هم قبول دارم». ما اصرار کردیم تا عصبانی شد و گفت:

«من حاضر نیستم، بروید دنبال یک نفر دیگر». در نهایت گفتیم اگر نمی‌پذیری دست‌کم فعلا جواب منفی ندهیت تا ببینم چه باید کرد. او این پیشنهاد را پذیرفت. پس از این‌همان جلسه‌ای که درباره مهندس موسوی اعمال شد، درباره آقای خاتمی نیز اعمال شد، یعنی متقاعدکردن ایشان از طریق تلاش گروه‌ها و شخصیت‌ها و خانواده‌های شهدا. به‌هرحال بعد از مدتی آقای خاتمی مجبور شد بپذیرد. خوشبختانه ما به این شکل وارد عرصه انتخابات شدیم.

آ چرا افراد نسبت به کاندیداتوری و حضور در انتخابات آن‌قدر دلسرد و بی‌انگیزه بودند؟

این ذهنیت منفی ناشی از انتخابات دوره چهارم مجلس شورای اسلامی بود. بعد از آن دیگر کسی حاضر نمی‌شد در انتخابات حضور پیدا کند. ما خیلی مشکل داشتیم. آن‌موقع به‌عنوان سازمان با هرکدام از تشکل‌ها صحبت می‌کردیم، حاضر به حضور در عرصه انتخابات نبودند. اکثر گروه‌های هفت‌گانه حاضر نبودند در انتخابات دوره پنجم کاندیدا معرفی کنند. در نهایت هم فقط ما و انجمن اسلامی مدرسان دانشگاه‌ها و انجمن اسلامی معلم یک فهرست دادیم. حتی کمتر کسی حاضر بود برای کاندیداتوری ثبت‌نام بکند، به‌همین‌خاطر فهرست ما به جای ۳۰ نفر، ۲۵نفره شده بود؛ اما ما با این نگاه که می‌خواهیم دیدگاه خود را در سطح جامعه معرفی بکنیم تا مردم بفهمند ما چه می‌گوییم، آمده بودیم. با این فضایی که ایجاد کرده بودند، اصلا امیدوار نبودیم که نفرات‌مان رای بیاورند. با سه گروه وارد انتخابات مجلس پنجم شدیم و خوشبختانه از ۳۰ نفر نمایندگان تهران پنج نفر از فهرست ما رای آوردند و انتخابات دومرحله‌ای شد. وقتی این‌جوری شد، خیلی‌ها روحیه گرفتند و دفتر تحکیمی که مرحله اول نیامده بود، در مرحله دوم آمدند، بعد از این دیگر روحیه‌ها بالا رفت. دوره هفتم ریاست‌جمهوری که سال ۷۶ بود، همه فاعلگیر شدیم.

آ باین‌حال آقای خاتمی و دو کاندیدای دیگر به‌سختی حاضر شدند وارد انتخابات شوند.
بله در سال ۱۳۷۶ انگیزه پیدا کرده بودند؛ اما هنوز انگیزه‌ای قوی نداشتند. خوشبختانه نتیجه این شد که آقای خاتمی بیش از ۲۰ میلیون رای آوردند.

آ اولین واکنش‌های درون‌گروهی به رای ۲۰میلیونی خاتمی چه بود؟
ما خیلی متعجب شدیم. این را هم بگویم که آقای خاتمی در عرصه تبلیغات انتخابات خوب درخشید و توانست با سرعت آرای خود را افزایش دهد. همان ایام انتخابات قرار بود میزگردی با حضور آقای روح‌الله حسینیان در حمایت از آقای ری‌شهری و آقای بادامچیان در حمایت از آقای ناطق‌نوری و من در حمایت از آقای خاتمی، در دانشگاه‌امریکبر برگزار شود. روز میزگرد من و آقای حسینیان کمی زودتر رسیدیم و داشتیم با هم صحبت می‌کردیم.

آقای حسین‌دین گفت: «درصد آرای آقای خاتمی دارد خوب پیشرفت می‌کند. دو هفته پیش هشت درصد بوده و الان ۱۲ درصد شده است. به نظر من، خاتمی رای می‌آورد». گفتم احتمال دارد. گفت: «قیافه و سید بودنش هم خیلی مؤثرند». گفتم: «شما که این نظر را دارید، در این میزگرد چه می‌خواهی بگویی؟». با خنده گفت: «نمی‌دانم».

ادامه در صفحه ۷

سال چهاردهم • شماره ۲۹۴۳ • روزنامه شرق

آينه ديروز

۹ سال پيش در چنين روزی...

کیتان

- کوشری، نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی: استفاده از فضا نیاز هر کشوری برای پیشرفت است
- شیرین عبادی، دبیر کانون مدافعان حقوق بشر: اگر ترور شوم کیهان قاتل من است
- عراقچی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در توکیو: ایران و ژاپن برای عضویت شورای امنیت رقابت سالم دارند
- افشار، معاون سیاسی وزارت کشور خبر داد: به‌کارگیری پنج هزار کارشناس جنگ روانی علیه ایران توسط آمریکا
- بشار اسد: جنگ با ایران برای آمریکا یک قدم‌زدن ساده نخواهد بود
- رضا تقی‌پور، رئیس سازمان فضایی ایران: اولین فضاپرد ایران طرف ۱۰ سال آینده به فضا می‌رود

اعتقاد

- احمدی‌نژاد: بیش از دولت قبل برق تولید کردیم
- صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد: آدم‌های کوچک می‌خواهند نظر خود را به انقلاب تحمیل کنند
- غلامحسین الهام: دولت هر کاری را به نام امام زمان (عج) امضا نمی‌کند
- فتاح، وزیر نیرو خبر داد: تولید نیروگاه‌های برقابی خوابید
- حمید قزوینی، سخنگوی خانه احزاب خبر داد: بررسی طرح تحول اقتصادی در خانه احزاب

ایران

- احمدی‌نژاد: هیچ تشکل و سازمانی کارایی مساجد را ندارد
- جوانفکر، مشاور رئیس‌جمهور: مسئله آقای مشایی با تذکر قابل حل است
- شاکری، عضو شورای مرکزی جمعیت ایتارگران: طرح گزینه‌های احتمالی در جبهه اصولگرایان سودی ندارد
- غلامرضا مصباحی‌مقدم: دولت می‌خواهد طرح تحول اقتصادی را با همدلی مجلس پیش برد
- ذاکر اصفهانی، رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک احمدی‌نژاد: سه جریان اصلی مخالف سفر احمدی‌نژاد به ترکیه
- افشار، معاون سیاسی وزیر کشور خبر داد: آمریکا پنج هزار کارشناس برای عملیات روانی علیه ایران به کار گرفته است
- ستار هدایت‌خواه: سفرهای استانی دولت نهم بی‌سابقه بوده است

اقتاب

- احمدی‌نژاد: با پاسخ به موج‌سازی‌های سیاسی وقت خود را تلف نمی‌کنیم
- میرتاج‌الدینی، عضو کمیسیون اصل نود: باید نمایندگان کمیسیون‌های تخصصی در کمیسیون اصل نود عضو باشند
- ابراهیم امینی، عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی: اصلاح‌طلبان با پایان تابستان تکلیف خود را مشخص کنند
- مهدی کروبی، دبیرکل حزب اعتماد ملی: حضور مردم اثر نیروهای خوسدر را خنثی می‌کند
- کاظم جلالی، مخبر کمیسیون امنیت ملی: نباید اجازه داد تروریسم در پاکستان تقویت شود
- رایس، وزیر خارجه آمریکا، پس از امضای توافق‌نامه موسکی با لهستان: هدف سیستم دفاع موسکی آمریکا موشک‌های ایران و کره‌شمالی است
- فلاح‌نیشه، عضو کمیسیون امنیت ملی: گزارش البرادעי از فعالیت‌های هسته‌ای ایران باز هم دوپهلو خواهد بود

جمهوری اسلامی

- احمدی‌نژاد: نظام و جامعه اسلامی با الگوی تحزب غربی به پیش نمی‌رود و هیچ تشکل و سازمانی کارایی مساجد را ندارد
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: نباید از دیگر کشورها در دانش گداخت هسته‌ای عقب بیفتیم
- صدر، رئیس کل سازمان نظام پزشکی کشور: نظام سلامت در تأمین حقوق بدهی‌ی مردم ناکام مانده است
- آیت‌الله نوری‌همدانی: مشایی شایسته حضور در دولت نیست
- بیانیه اعتراضی کارکنان وزارت نفت: مشایی صلاحیت حضور در مذاکرات کاری را ندارد

اطلاعات

- احمدی‌نژاد: دوران صهیونیست‌ها به پایان رسیده است و به‌زودی شاهد برچیده‌شدن این جزومه فساد در منطقه خواهیم بود
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: باید از منابع نفتی بهینه‌تر استفاده شود
- لاریجانی، رئیس مجلس، در دیدار با سفیر کینه: ایران نگاه برخاسته از ارزش‌های اسلامی به آفریقا دارد
- وزارت خارجه روسیه اعلام کرد: پرتاب ماهواره‌بر ایرانی جای نگرانی ندارد
- صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد: آسیب‌شناسی بحث مهدویت یک ضرورت است